

“AVROPA İTTİFAQI BİZNES MÜHİTİ HESABATI”ndan

AZƏRBAYCAN 2018

Avropa Birliyi və ya Avropa İttifaqı 28 dövləti birləşdirən dövlətlərustü və eyni zamanda, dövlətlərarası iqtisadi və siyasi təşkilatdır. Formal olaraq 1 noyabr 1993-cü ildə Maastrixt sazişi ilə təsis edilmiş bu ittifaqın təməli 18 aprel 1951-ci il tarixli Paris Müqaviləsinə əsasən, Belçika, Almaniya, Fransa, Niderland, Lüksemburq və İtaliya tərəfindən Avropa Kömür və Polad Birliyinin (AKPB) yaradılması ilə qoyulub. Təşkilatın mənzil qərarı Brüsseldə yerləşir. AB yeganə beynəlxalq təşkilatdır ki, özündə həm beynəlxalq təşkilat, həm də dövlət əlamətləri daşıyır, əslində isə formal olaraq heç biri deyil. Bəzi məsələlər birliyin ümumi institutları, bəziləri isə üzv dövlətlərin nümayəndələrinin razılaşması ilə qəbul edilir.

Kestutis Jankauskas,
*Avropa İttifaqının
Azərbaycandakı
Nümayəndəliyinin
Rəhbəri*

Tobias Baumann,
*Alman-Azərbaycan
Xarici Ticarət
Palatasının
İcraçı Direktoru*

Azərbaycanın əsas iqtisadi tərəfdaşı və Azərbaycanca xarici investisiyaların (həm neft, həm də qeyri-neft sektorlarında) və ticarətin böyük hissəsinin mənbəyi olan Aİ bu təşəbbüsdə Azərbaycanın yanındadır. Aİ Biznes Mühiti Hesabatının bu nəşrində Alman-Azərbaycan Xarici Ticarət Palatası tərəfindən toplanılmış ümumi məlumatlar Azərbaycanda aydın şəkildə yaxşılaşan, lakin hesabatın əks etdirdiyi kimi hələ də çətinliklərin mövcud olduğu biznes və investisiya mühitinin hansı sahələri üzrə atılması mümkün olan müsbət addımların müəyyən edilməsində əvəzsiz olacaqdır.

Artıq ardıcıl olaraq üçüncü ildir ki, Alman-Azərbaycan Xarici Ticarət Palatası və Avropa İttifaqının Azərbaycandakı Nümayəndəliyinin etibarlı və faydalı əməkdaşlığı nəticəsində Azərbaycana dair Aİ Biznes Mühiti Hesabatı ərsəyə gəlir.

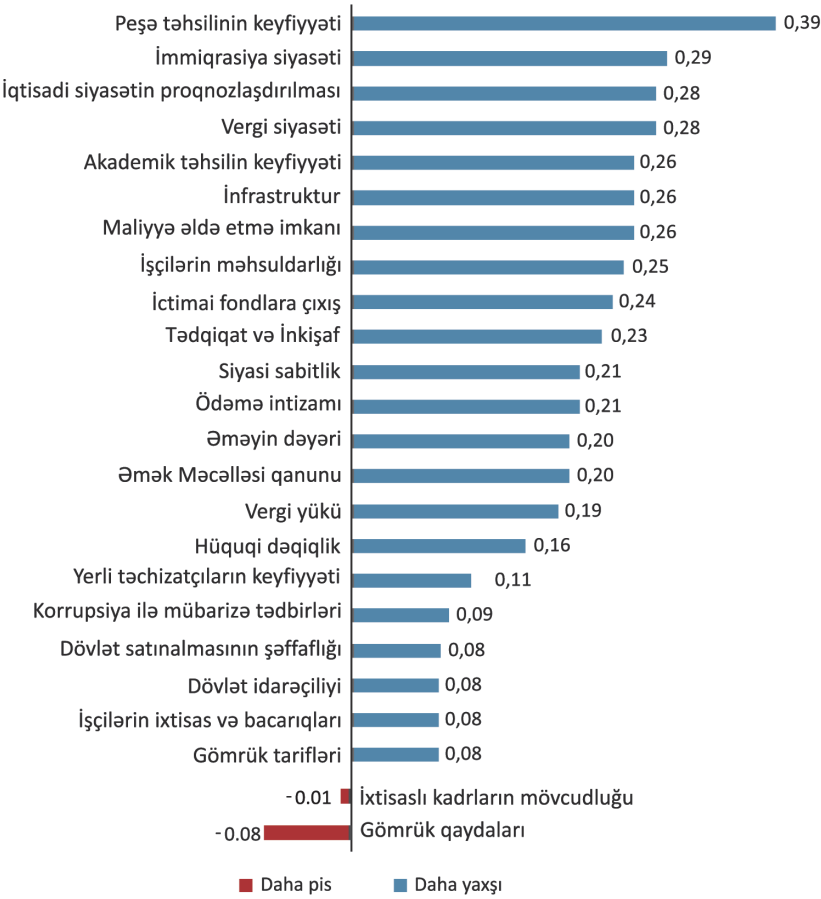
Son üç ildə Azərbaycan hökuməti bazarda mövcud olan çatışmazlıqların və zəifliklərin aradan qaldırılması üçün əsaslı islahat tədbirləri həyata keçirmişdir. Bu sorğunun əsas nəticələrindən biri odur ki, Aİ şirkətləri islahatları müsbət qiymətləndirir. Deyə bilərik ki, cari iqtisadi vəziyyətin qiymətləndirilməsində nəzərəcarpaq müsbət artım müşahidə olunur və bu, Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf perspektivlərinə dair nikbin olmağa imkan verir.

AZƏRBAYCANDA FƏALİYYƏT GÖSTƏRƏN Aİ ŞİRKƏTLƏRİNİN FİKİRLƏRİ

- * Ölkədə yüksək ixtisaslı kadrlara tələbatın artdığı bir dövrdə əmək bazarının tez dəyişən tələblərinə cavab verən ixtisaslı peşəkarların mövcudluğu dayanıqlı iqtisadi inkişafda önəmli faktora çevrilir.
- * Ardıcıl olaraq üçüncü ildir ki, Aİ şirkətləri xarici investisiyaların cəlb edilməsi (və ölkədə saxlanması) üçün başlıca şərtlərdən biri kimi, Azərbaycanın ali və peşə təhsili sisteminin daha da inkişaf etdirilməsi zəruriyyətini vurğulayırlar. Bu məqsədlə, Aİ digər beynəlxalq donorlarla birlikdə hökumətin təhsili və təlimi (PTT) sisteminin gücləndirilməsi istiqamətindəki söylərini dəstəkləyir. Bu öz növbəsində PTT-nin inkişafı üzrə Strateji Yol Xəritəsində qeyd olunduğu kimi, iqtisadiyyatın inkişafına və şaxələndirilməsinə töhfə verə bilər. Bu istiqamətdə ötən ilki sorğu ilə müqayisədə az irəliləyiş qeyd olunsada,

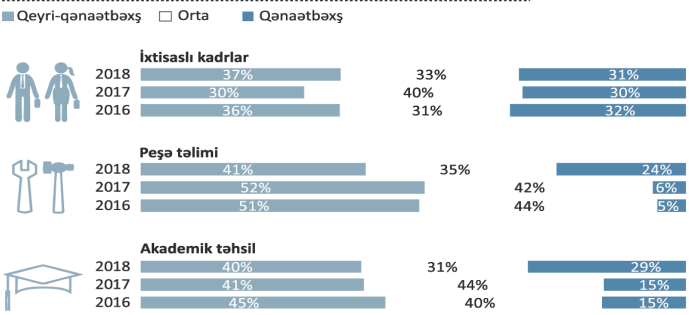
Aİ şirkətlərinə əsasən, PTT müəssisələri və şirkətlər arasında əməkdaşlığı daha da genişləndirmək üçün potensial mövcuddur. İxtisaslı kadr çatışmazlığı baxımından yaşayış icazələrinin verilməsi mövzusu bilki sorğuda daha geniş vurğulanıb və onun səbəblərinin və mümkün həllinin araşdırılması zəruridir.

Şəkil 8: Aİ şirkətlərinin fikrincə biznes mühiti göstəricilərində dəyişiklik, 2017-2018

- * Təhsil və peşə təliminin keyfiyyətinə dair fikirlərdə 2017-ci illə müqayisədə müəyyən müsbət dəyişiklik müşahidə olunsada, onlar aşağı səviyyədə başlayır və bu səbəbdən, ümumilikdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Aİ şirkətləri tərəfindən hələ də aşağı qiymətləndirilir.
- * Peşə təhsilinin 2017-ci ildəki 6% göstərici ilə müqayisədə bu il Aİ şirkətlərinin 24%-i peşə təhsili və təliminin qənaətbəxş olduğunu düşünür.
- * Sorğu iştirakçılarının 41% və 40%-i ölkədə müvafiq olaraq, peşə təliminin və akademik təhsilin keyfiyyətindən narazıdılar. Bu sektoru təmsil edən 7 sorğu iştirakçısından 6-sı və 5-i müvafiq olaraq, peşə təlimini və akademik təhsili qənaətbəxş kimi qiymətləndirirlər.

Şəkil 9: Əmək bazarındakı göstəricilərin qiymətləndirilməsi

**Turizm sektorundan
Baş İcraçı Direktor**

Xidmət və turizm sektorlarında xüsusilə qeyri-texniki bacarıqlar çatışmır. Turizm menecmenti məktəblərinin və bu sahədə tədrisin aparılması ilə bağlı olan PTT proqramlarının bu sektorlarda çalışan işçilərin praktiki bacarıqlarını artırmaq və kadr çatışmazlığını aradan qaldırmaq məqsədilə akademik kurikulumdan əlavə, tələbələrə real iş təcrübəsi təklif etməsi yaxşı olardı.